

буде мати змістовне значення для розсекречування одержаних за їх результатами фактичних даних та інформації як належних та допустимих доказів.

1. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-ХІІ // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>

2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України редакція від 28.11.2019 № 4651-VI // Офіційний веб-портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

3. Погорецький М.А. Негласні слідчі (розшукові) дії: проблеми провадження та використання результатів у доказуванні / М.А. Погорецький // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. – 2013. – № 1. – С. 270–276.

4. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>

Рец В.В., здобувач вищої освіти, факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник

Олексенко В.Г., викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПРОБЛЕМАТИКА

Сьогодні інформаційне забезпечення правоохоронних органів має стратегічне значення в системі протидії злочинності. Будь-яка інформація про особу, річ або інші об'єкти може значно скоротити попередження, викриття і розслідування злочинів. Варто зауважити, що ефективність роботи

оперативно-розшукових підрозділів Національної поліції України залежить від кількості і якості оперативно значущої інформації, яка є підставою для проведення будь-яких оперативно-розшукових заходів або інших дій. Зокрема, джерелом таких відомостей є інформаційно-аналітичні ресурси всіх рівнів та джерела інформаційного простору держави. Вони є базовими та систематизованими обліками, з використанням їх даних здійснюється оперативно-розшукова діяльність.

Слід зауважити, що одним із завданням правоохоронного відомства було і залишається реформування інформаційно-аналітичного забезпечення, його оптимізації і підвищення рівня ефективності для того, щоб воно дійсно функціонувало. Сьогодні, на жаль, інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності існує тільки де-юре, обов'язковість створення і функціонування банків інформації закріплена в наказах, інструкціях та інших нормативно-правових актах Міністерства внутрішніх справ, але де-факто на практиці часом виникають ситуації, коли уповноважена службова особа не може виконати свої посадові обов'язки лише через відсутність підстави для здійснення певних оперативно-розшукових заходів, тобто оперативно корисної інформації.

Виходячи із вищевикладеного слід підкреслити, що інформація у даному випадку розглядається не як сукупність певних даних, а як важливий стратегічний ресурс. Успішна інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних органів є запорукою для виконання завдань, покладених на Національну поліцію України відповідним законом. Чітко врегульована система збору, обробки, передачі, систематизації та обліку наявної інформації створить можливості для функціонування правоохоронної системи у більш широких, глобальних масштабах.

Під поняттям «інформаційне забезпечення» можна розуміти не тільки процес забезпечення інформацією, але і сукупність форм документів, нормативної бази та реалізованих рішень щодо обсягів, розміщення та форм існування інформації, яка знаходиться в системі і використовується у процесі функціонування інформаційно наповненого ядра [1, с. 299]. Таким чином інформаційне забезпечення має неоднозначну природу, тому що може бути представлено як процес акумулювання і переробки інформації або як сукупність носіїв інформації.

Комплексний характер сфери оперативно-розшукової діяльності вимагає належного інформаційно-аналітичного забезпечення. Ефективність роботи поліції у боротьбі зі злочинністю зміщується в бік розвитку аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України [2].

Інформаційне забезпечення діяльності Національної поліції, як і будь-яка інша галузь управлінського характеру, безперервно удосконалюється.

Власне, таке удосконалення відбувається в аспекті взаємодії підрозділів Національної поліції в рамках інформаційної системи [2].

Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності складається з ряду підсистем, проте вони не є відокремленими, а поєднані стійкими структурними зв'язками. Нормативно-правову базу організації та функціонування інформаційно-аналітичного забезпечення становлять закони України, постанови та розпорядження Верховної Ради України, укази, розпорядження та доручення Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, відомчі накази, інструкції та настанови МВС України, міжвідомчі та міжнародні нормативно-правові акти [3, с. 146-147].

Крім того, до основних нормативно-правових актів відноситься Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, закони України «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про Національну поліцію» тощо. Усі ці та нормативна база стосовно законодавства про інформацію: Закон України «Про інформацію», «Про державну таємницю», «Про захист інформації в автоматизованих системах» тощо, регулюють діяльність підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Насправді нормативних документів у цій галузі достатньо, проте незважаючи на це результативність роботи інформаційно-аналітичного забезпечення залишає бажати кращого, тобто фактично не створюються умови до повного і якісного виконання завдань оперативними підрозділами Національної поліції України [3, с. 146-147].

Таким чином, порушення питання стосовно відсутності належної кількості нормативно-правових актів у сфері оперативно-розшукової діяльності немає жодного сенсу і актуальності, тому що із вищенаведеного дослідження вбачаємо, що нормативно дана діяльність добре забезпечена, проте проблема полягає у повноті тих даних, якими володіють оперативні підрозділи під час виконання своїх функцій. Саме тому проблематика інформаційно-аналітичного забезпечення полягає у правильному структуруванні отриманої інформації, повноті даних, які знаходяться в обліках та вміння з ними працювати, що свідчить про необхідність реформування самого порядку зберігання наявних даних. Зокрема, досвід США говорить про зберігання інформації про особу в Єдиній картці, де в одній базі даних під одним ім'ям збережено всю необхідну інформацію. Сучасна практика роботи з інформацією вимагає не відділ аналітичного забезпечення у Головному управлінні, у якому налічується близько 20-30 осіб, а одна особа-аналітик, яка досконало знатиме свою справу у кожному територіальному підрозділі. Таким чином, можна значно підвищити рівень протидії злочинності, якщо забезпечити підрозділи інформацією. Проте не слід плутати аналітику із роботою з паперами, тому що така особа на посаді,

пов'язаній із віднайденням відомостей і побудовою структурних зв'язків повинна мати високий коефіцієнт корисної дії.

Отже, інформація розглядається не як сукупність певних даних, а як важливий стратегічний ресурс. Успішна інформаційно-аналітична діяльність правоохоронних органів є запорукою для виконання завдань, покладених на Національну поліцію України відповідним законом. Чітко врегульована система збору, обробки, передачі, систематизації та обліку наявної інформації створить можливості для функціонування правоохоронної системи у більш широких, глобальних масштабах.

Комплексний характер сфери оперативно-розшукової діяльності вимагає належного інформаційно-аналітичного забезпечення. Ефективність роботи поліції у боротьбі зі злочинністю зміщується в бік розвитку аналітичної роботи, а саме накопичення і систематизації інформації у базах даних, виведення корисного інтегралу для підвищення коефіцієнту корисної дії органів та підрозділів Національної поліції України.

1. Стокороса Т.М. Інформатизація та інформаційне забезпечення: підходи до трактування понять. Науковий вісник НЛТУ України. 2008. Випуск 18.9. с. 296-301.

2. Рец В.В., Прокопов С.О. Інформаційне забезпечення діяльності Національної поліції як інструментарій у боротьбі зі злочинністю. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару «Використання сучасних інформаційних технологій в діяльності Національної поліції» від 28 листопада 2019 р. Дніпро: ДДУВС, 2019.

3. Пеньков С., Шендрик А. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності оперативних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України: нормативно-правове регулювання. Національний юридичний журнал: теорія і практика. Серпень, 2015. С. 146-151.